

МУҒАЛЛИМ ҲАМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИЎ

Илимий-методикалық журнал

2023

6-сан

*Ўзбекистон Республикасы Министрлар Кабинети жанындагы
Жоқаргы Аттестация Комиссиясы Президиумының
25.10.2007 жыл (№138) қарары менен дизимге алынды*

*Қарақалпақстан Баспа сөз хәм хабар агентлиги тәрепинен
2007-жылы 14-февральдан дизимге алынды.
№01-044-санлы гууалық берилген.*

Нөкис

МАЗМУНЫ

ТИЛ ҲАМ ЭДБИЯТИ

Султанов Б. Академикнинг ибратли ғомир жолы	7
Primbetov Q. Akademik Jumanazar Bazarbaevning talim ham tarbiya masaleleri haqqinda oylari	17
Saydullayeva M. Tibbiy terminologiyadagi so'z birikmalari tarixi va uning jamiyatdagi roli	22
Achilov M. Fransuz tilida fonetik, morfologik, semantik so'z yasash hodisasining tahlili	26
Berdiybekova X. Leksik-semantik munosabatlariga kura falsafiy terminlar tavsifi	30
Kakhorova M. Zamonaviy xorijiy tillarda sintetik so'z yasash hodisasi fransuz tilidagi qo'shimcha va so'zlar misolida	39
Maxkamova G. Ona tili darslarida ko'p ma'noli so'zlarni o'qitishda o'qituvchi faoliyati bilan bog'liq texnologiyalar	43
Amanov U. Sadridin Ayniyning "Namunayi adabiyoti tojik" tazkirasi haqida	49
Kadirova L. Strukturalno-lyukovyie xarakteristiki sportivnyih terminov-eponimov v russkom i angliskom lyukah	53
Esanov Y. Regionalnaya i arxanichnaya leksika v proizvedeniyaх H.C. Leskova	60
Tashxodjaeva P. The methods of using active learning on english language	65
Utambetova A. Theoretical framework for research assessment in modern linguistics based on good and bad concepts	70

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ

Ximmataliev D.O., G'opporova O.X. Pedagogika fanini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'rni	76
Xodjamkulov U.N. Pedagogik ta'lim klasteri: uzluksiz ta'limni rivojlantirish konseptsiasini	80
Utamurov U.M. Huquqiy kompetensiyaning mazmuni, tuzilmasi va o'ziga xosligini belgilab beruvchi tushunchalar tizimi	90
Nasirova Sh.N. Raqamli texnologiyali ta'lim tizimida elektron resurslardan foydalanishning samaradorligi	96
Matyukubov K.K. Umumta'lim maktablarida texnologik ta'limning "STEM" bilan aloqadorligi	102
Matyukubov K.K. Texnologik ta'limning rivojlanish tadriji: zarurat, ehtiij va tadqiq	106
Mavlanov S.P. Arxitektura va qurilish sohasida axborot va kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish samaradorligi	113
Tojiboev M.N. Individual ta'lim trayektoriasini asosida talabalarining pedagogik tafakkurini rivojlantirish texnologiasini	120
Xakimov J. Bulajak mutaxassislar axborot kompetentligini shakllantirish masalalari	125
Narzulloyeva F.F. Zamonaviy oliy ta'lim tizimini boshqarishda strategik qarorlar qabul qilish tamoyillari	133
Elmuroyeva N.X. Pedagogik psixologiya ta'lim-tarbiya muassasalaridagi ishlar iktidorigini ustiirish faoliyatiga daqdordir	138
Juraev A.M. Uquvchilarni kasbga iunalitirishda kompyuter fanlari buyicha fakultativ kurslarni tashkil etish masalalari	152
Xolmuroyev I.Sh. Fizika fani asosida uquvchilarning amaliy kompetensiasini shakllantirish metodikasi	159
Abatov J.B. Talaba yoshlarda kreativlik sifatlarini rivojlantirishning pedagogik texnologiyalarini takomillashtirish	165
Narmetov I.R. Raqamli transformatsiya asosida ta'limni barqaror rivojlanishning pedagogik jihatlari	168

Хуррамов Э.Э. Олий таълим тизимида бўлажак ўқитувчиларнинг лойиҳавий фаолиятини ташкил этиш технологиялари	172
Турдиев Н.Б. Интегратив дарсларни ташкил этишнинг педагогик шарт-шароитлари	177
Исакова Н.Ш. Умумтаълим мактаблари раҳбарларининг индивидуал ёндашув асосида бошқарув компетентлигини ривожлантиришнинг дидактик таъминоти	183
Хакимова М. Техника олий таълим муассасаларида муҳандислик графикаси фанини инновацион ёндашув асосида ўқитишда инновацион технологиялардан фойдаланиш	190
Yuldasheva M. Masofaviy ta'limning mazmuni va uning oliy ta'lim tizimida qo'llanilishi	197
Пардабаев Ж. Мактабдан ташқари таълимда ўқувчиларни тадқиқотчилик кўникмаларини шакллантиришга илмий педагогик ёндашувлар	202
Umarova N. Umumta'lim muassasalari rahbarlarining kommunikativ kompetentligini takomillashtirish dolzarb masala sifatida	211
Madatov I. Talabalarda mustaqil ta'lim olish ko'nikmasini rivojlantiruvchi zamonaviy metodikalar tahlili	220
Pozilova Sh. Pedagog kadrlarni malakasini oshirish kursida o'qituvchilarning kasbiy kreativligini PBL asosida rivojlantirish: amaliy mashg'ulotlarni olib borish metodikasi misolida	232
Ibodova M. Akademik litseylarda biologiya fanini o'qitish samaradorligini oshirishda muammoli ta'lim texnologiyasidan foydalanish	239
Nuritdinova D.F Texnologiya darslarini milliy dastur asosida tashkil etish	244
Дониёров Ш. Педагогнинг ўқувчилар жамоаси билан ишлаш лаёқатини ривожлантиришда бир қатор омиллар ва мустақил изланишга ўргатиш усуллари	250
Muratova N. Noto'liq oilalar farzandlarini ijtimoiy hayotga tayyorlash xususiyatlari	258
Idiyeva G. Ta'lim jarayonlariga "tarbiya" darsliklarining joriy etilishi va ularning tahlili	265
Djo'raboeva R. Umumiy ta'lim tizimida rahbar xodimlarning boshqaruv madaniyatini rivojlantirish bo'yicha muhim tamoyillar	271
Играмов С. Ўқувчиларини касб-хунарга йўналтиришни такомиллаштиришда, халқ хунарамандчилигидан фойдаланишнинг педагогик шароитлари	277
Egamberdiyeva Sh. Psixologik tashxis qilishda aqli zaif o'quvchilarni o'ziga xizmat qilishga o'rgatish	284
Normatova M. Ovoz bilan ishlashda logoritmika asosida korreksiyalash tizimi	288
Lutfillayev M.X., Djabbarov B.B. Bo'lajak biologiya o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini oshirishda dasturiy vositalardan foydalanish metodikasini takomillashtirish	294
Abdulxafizov B. 10-11-sinflarda bilimlarni baholashda pedagogik kvalimetriya tamoyillari va usullari	298
Mavlonov F. Harbiy xizmatchilarning kasbiy madaniyatining muhim va mazmunli o'ziga xos xususiyatlari	304
Nurumbekova Y. Innovatsion yondashuv asosida bo'lajak mutaxassislarda kouching kompetensiyasini shakllantirishning ahamiyati	310
Sadullayev D. Innovatsion boshqaruvning asosiy komponentlari	318
Tursunov D. Umummadaniy kompetensiyalarini tarixiy qadriyatlar asosida shakllantirishning o'ziga xos xususiyatlari	324
Mehrochev B.B. Masofaviy ta'lim jarayonida sirtqi ta'lim talabalarining mustaqil ishini tashkil etish	332
Мамадиярова Д., Азгарова Г. Тиббиёт олийгоҳлари талабаларида касбий кўникмалар шаклланишининг ижтимоий-психологик хусусиятлари	337
Xidayeva D. Rus tilini o'qitishda ta'lim metodlarining o'ziga xos xususiyatlari	341
Jumanov E. Pedagog kadrlarni uzluksiz kasbiy rivojlantirishda psixologik va pedagogik yordamning dolzarb muammolari	346
Asallayev O'. Bo'lajak biologiya fani o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligini takomillashtirishning pedagogik shart-sharoitlari	356
Elmurodov J.A. Multimediali elektron o'quv adabiyotlarga qo'yiladigan pedagogik - psixologik talablar	362

МИЛЛИЙ ИДЕЯ ҲАМ РУҶҲИЙЛИҚ ТИЙКАРЛАРЫ, ТАРИЙҲ, ФИЛОСОФИЯ

ФИЗИКА, МАТЕМАТИКА, ИНФОРМАТИКА

БАСТАҮЫШ КЛАСС, МЕКТЕПКЕ ШЕКЕМГИ ТӨРБИЯ

5

Xayrullayeva D. Etnopedagogika-boshlang'ich sinf darslarida o'quvchilarni tarbiyalashning muhim manbai sifatida	532
Usmonova Z. TIMSS – xalqaro baholash dasturi orqali o'quvchilarning kreativligini oshirish yo'llari	538
Baxritdinova G. Maktabgacha yoshdagi bolalardagi bolalarda uchraydigan sigmatizmni bartaraf etishda o'yinlardan foydalanish texnologiyasi	542
Muzaffarova X., Lapasova R. Maktabgacha yoshdagi bolalarning ta'lim - tarbiyasida raqamli texnologiyalardan foydalanish	548
Ikramova D. Dudaqlanuvchi bolalarda mustaqil nutqni rivojlantirish usullari	553
Berdiyev X. Aqli zaif bolalarda nutqni rivojlantirish jarayonida didaktik materiallar va logopedik o'yinlardan foydalanishning korreksion ahamiyati	558
Bozorboyev J. Maktabgacha ta'lim yoshdagi nutqida nuqsoni bo'lgan bolalarni nutqini tarbiyalashni o'ziga xos xususiyatlari	562
Касимов Ф., Касимов Ф. Бошлаг'ич синфларда таққослашга доир топшириқлар устида ишлаш	567
Qilichova M. Sharof rashidov asarlari orqali yoshlarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning innovatsion pedagogik texnologiyalari	576
Mirazimova M. Oilada bolalarni tarbiyalashda axloqiy qadriyatlarining o'rni	582
Kadirova Sh. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilarida milliy g'ururni shakllantirish vositalari	586
Ismoilova S. Boshlang'ich sinf o'quvchilarda lug'at boyligini oshirish xususida	593
Sultanov T. Boshlang'ich ta'limda o'yin texnologiyalaridan foydalanishning pedagogik-psixologik imkoniyatlari	599
Хамидов Ж.А. Бошланг'ич синф ўқувчиларининг ижодкорлик қобилиятларини шакллантиришнинг педагогик-психологик хусусиятлари	603
O'tamurodova Sh. M. Sahnalashtirish faoliyatida maktabgacha yoshdagi bolalarning ijtimoiy-madaniy malakasini shakllantirishga oid tajribalar	608
Хамидова С.Н. Кичик мактаб ёшдаги болаларни ўз ўзини англаш қобилиятини ривожлантиришга дифференциал ёндашув	613
Mamatova A.M. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining axloqiy madaniyati tarkibi	619
Номозова Л. Особенности и тенденции развития стрессоустойчивости в подростковом возрасте	624

ФИЗИКАЛЫҚ ТӘРБИЯ ҲАМ СПОРТ

Axmedov J. Yoshlarni barkamol qilib tarbiyalashda sport turlarining ahamiyati	630
Xudoyberganov J.S. Kurash turlari va ularning rivojlanishi hamda taraqqiyoti	636

AKADEMIK LITSEYLARDA BIOLOGIYA FANINI O'QITISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA MUAMMOLI TA'LIM TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH

Ibodova M.N

Navoiy davlat pedagogika instituti dotsenti

Tayanch so'zlar: kompetensiya, gipoteza, kreativ, axborot, muammoli vaziyat, namoyish etish, qisman izlanish, evristika metodi, texnologiya, an'anaviy o'qitish.

Ключевые слова: компетентность, гипотеза, креативность, информация, проблемная ситуация, демонстрация, частичный поиск, эвристический метод, технология, традиционное обучение.

Key words: competence, hypothesis, creativity, information, problem situation, demonstration, partial search, heuristic method, technology, traditional teaching.

Jahonda ta'lim tizimini barqaror rivojlanish o'quv jarayoniga innovatsion g'oyalar, integratsiyalashgan texnologiyalarni faol qo'llash orqali o'quvchilarning tayanch va fanga oid kompetentsiyalarini shakllantirish muammosi bugungi kunda dolzarb ahamiyat kasb etadi. Akademik litseylarda biologiya fanini o'qitish samaradorligini oshirishda muammoli ta'lim texnologiyasidan foydalanish, o'quvchining mustaqil izlanishiga, kreativ fikrlashiga zamin tayyorlaydi. Muammoli ta'lim bu - o'quvchiga beriladigan bilimning qaysi qismini, qanday yo'l bilan berish muammosini samarali hal qilishga qaratilgan o'qituvchi faoliyatidir. Muammoli ta'lim darsda bir vaqtning o'zida o'qituvchi va o'quvchilarning hamkorlikdagi harakati bo'lib, u o'quvchi shaxsidagi muhim belgi ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi. N.G.Dayri aytganidek, darsda o'rganiladigan mazmunning murakkab qismini o'zlashtirishda o'qituvchining faoliyati qanday bo'lsa, o'quvchi faoliyatini ham shu darajaga yetkazish muammoli ta'limning asosiy maqsadidir.

Muammoli ta'lim - o'quvchilarning erkin fikrlashlariga, o'zining fikrini erkin bayon qila olishlariga va fikrlarini yanada rivojlantirishga ta'sir etishidir. Muammoli ta'lim o'qituvchidan aniq harakat qilishni, darsning har bir minutini hisobga olishni, ushbu vaqtda kerakli samara hosil bo'lishi

uchun o'zining barcha imkoniyatlarini va mahoratini ishga solishni talab etadi. Bu masalani hal etishning muhim sharti o'qituvchining bolajak o'quv mashg'ulotiga tayyorgarligidir. Tayyorgarlik jarayonida muammoli ta'limning barcha ko'rinishlarini hisobga olish va uning uslubini ishlab chiqish zarur. Muammoli talimga tayyorgarlik ko'rishda o'qituvchilar qator qiyinchiliklarga duch keladilar. Bu qiyinchiliklarni yengishda o'qituvchini innovatsion ijodiy laboratoriyasining ahamiyati katta

Muammo - ilmiy bilishni rivojlantirish zarurligini ifodalashning subyektiv shaklidir. U muammoli vaziyatda, ya'ni jamiyat rivojlanishi jarayonida bilish va bilmaslik o'rtasida obyektiv ravishda vujudga keladigan ziddiyat. Muammoli ta'lim deganda o'quv materialini o'quvchilar ongida ilmiy izlanishga o'xshash bilish vazifalari va muammolarini vujudga keltiradigan yo'sinda o'rgatish tushuniladi. O'quvchining fikrlash faoliyatida muammoli vaziyatlar vujudga keladi va ular bolani obyektiv ravishda izlanishga va mantiqan to'g'ri ilmiy xulosalar chiqarishni o'rganishga da'vat etadi. Muammoli ta'lim an'anaviy ta'limning salbiy jihatlarini bartaraf etish maqsadida yuzaga kelgan insonni fikrlash, xotirasini mustahkamlash ekspluatatsiya qilish asnosida yuzaga kelgan.

Fanda muammoli o'qitish bilan aloqador ikkita tushuncha ishlatiladi: "muammo" va "muammoli vaziyat" tushunchalari. Ayrin hollarda ular sinonimdek tushunilsa-da, lekin bu atamalar bilan belgilangan obyektlar o'z hajmi bilan farqlanadi. Muammo muammoli masalalar ketma-ketligiga ajraladi. Muammoli ta'lim shunday shaklki, u ta'lim jarayoni subyektlarini muammoli izlanish asosida bilim olishiga asoslanadi. Bu jarayonda ular ilmning obyektiv qarama-qarshiliklariga, ijtimoiy va kasbiy amaliyot hamda ularni hal etishda, fikrlashda, samarali muloqotga kirishish va bilimlarni ijodiy o'zlashtiradilar. O'qitishni bunday shakllanishining asosi muammoli vaziyatlar hisoblanadi. Ko'plab olimlar (T.V.Kudryavsev, A.M.Matyushkin, S.L.Rubinshteyn, I.Y.Lemer, M.N.Skatkin M.Maxmutov, R.A.Mavlonova va boshqalar) muammoli ta'limning afzal jihatlari haqida fikr yuritib, u shaxsda bilimlarni o'zlashtirish, ijodkorlik, izlanuvchanlik, tanqidiy fikrlash kabi xususiyatlarni shakllantirishni, fikrlash va ta'limdagi muammoli vaziyatning chuqur psixologik xarakteristikasini ifodalaganlar.

Psixologlarning ta'kidlashicha, fikrlash doimo muammo yoki savoldan, ajablanish yoki tushuna olmaslikdan va ziddiyatdan boshlanadi (S.O.Rubinshteyn). Ana shularga ko'ra, pedagogika nazariyasi va amaliyoti asosini o'quv muammosi tashkil etadigan ta'limga muammoli yondashish tushunchasi faol kirib kela boshladi. Bu muammoning mohiyati o'quvchiga

ma'lum ko'nikma va malakalar bilan tushunish hamda tushuntirish uchun ilgari bilimlar kamlik qiladigan voqealar o'rtasidagi didaktik ziddiyatlardan iboratdir. Bunday ziddiyat ijodiy o'zgartirishga turtki bo'ladi (M. Maxmutov).

M.N. Skatkin muammoli ta'limning quyidagi uchta asosiy turini alohida ifodalagan:

1. Bilimlarni muammoli bayon qilish. Bunday bayon qilishda o'qituvchi o'quvchilarga u yoki bu qoidalami faqat gapirib bermaydi, balki og'zaki fikr yuritib, muammoni ham aytach va uni hal qilish jarayonini ko'rsatadi.

2. Bayonning ayrim bosqichlarida o'quvchilarni izlanishga jalb etish. Bunda o'qituvchi muammoni qo'yadi, o'quv materialini tushuntiradi, lekin ana shu jarayonda o'quvchilarga ulardan izlanish jarayoniga qo'shilishni va u yoki bu bilish vazifasini mustaqil holda hal etishni talab qiladigan savollarni beradi.

3. Ta'limning tadqiqiy metodi o'quvchilar bilish muammosini anglab, o'zlari izlanish rejasini belgilaydilar, taxmin (gipoteza)ni tuzadilar, uni tekshirish yo'lni muhokama qiladilar, tajribalami va dalillarni taqqoslaydilar, umumlashtiradilar.

Muammoli bayon qilish jarayonida izlanishni o'qituvchi olib boradi, o'quvchilarga ilmiy isbotlash bo'yicha fikrlash namunasini ko'rsatadi, o'quvchilar faqat uning mulohazasini kuzatadilar, muammoni hal qilishga qaratilgan qiziqishni o'rganadilar. Shuningdek, ularning shaxsida qiziquvchanlik, o'tkir zehnlilik, mustaqillik, o'qishga qiziqish va ijodga intilish kabi fazilatlarini tarbiyalaydi.

Muammoli vaziyat - o'quvchining ma'lum psixik holatidir. Bunday holat biror topshiriqni bajarish (masala yechish, savolga javob topish) jarayonida ziddiyatni anglash tufayli vujudga keladi. Ana shu ziddiyatni anglash o'quvchilarda predmet to'g'risidagi, ishni bajarishning usuli yoki shartlari haqidagi yangi bilimlarni izlash ehtiyojini uyg'otadi.

Muammoli vaziyatlarni yaratish va hal qilishning yo'llari.

M. I. Maxmutov muammoli vaziyatlarning tiplarini quyidagicha bayon qilgan.

Birinchi tip. Muammoli vaziyatlar ko'pincha o'quvchilar ilgari o'zlashtirgan bilimlaridan yangi amaliy sharoitda foydalanishga majbur bo'lganida vujudga keladi

Ikkinchi tip. Masalani mavjud yo'llar bilan nazariy hal qilish va tanlangan usulni amalga oshirib bo'lmasligi o'rtasida ziddiyatlar mavjudligida muammoli vaziyat vujudga keladi

Uchinchi tip .Ta'limiy masalani hal qilish bo'yicha amalda erishilgan natija bilan o'quvchida uni nazariy asoslash uchun bilimlar yo'qligi o'rtasida ziddiyat mavjud bolgan holda muammoli vaziyat vujudga keladi.

To'rtinchi tip. O'quvchilar qo'yilgan masalani yechish yo'lini bilmaydigan, muammoli savolga javob bera olmaydigan, ular yangi faktni izohlash uchun ilgari o'zlashtirgan bilimlari yetarli emasligini anglagan holda muammoli vaziyat vujudga keladi.

Akademik litseylarda biologiya fanini o'qitish samaradorligini oshirishda quyidagi metodlarni amalda qo'llash mumkin.

1. Tadqiqot metodi. Bu metod, birinchidan, bilimlarni ijodiy qo'llanishini ta'minlashga, ikkinchidan, ilmiy bilish metodlarini izlash jarayonida mazkur metodlarni va ularning qo'llanishini o'zlashtirishga qaratiladi. Uchinchidan, ijodkorlik faoliyati xislatlarini shakllantiradi, to'rtinchidan, ana shunday faoliyatga qiziqish hamda ehtiyojni tarkib toptirishning sharti hisoblanadi.

2. Qisman izlanish yoki evristika metodi O'quvchilarni asta-sekin muammolarni mustaqil hal qilishga yaqinlashtirish uchun ularga, avvalo, yechimning ayrim sodda qismlari, tadqiqotning ayrim bosqichlarini bajarishni o'rgatish, ularda asta-sekin ko'nikma hosil qilish zarur. Tadqiqot metodining birinchi variantida o'quvchilarga ko'rsatilgan rasmga va so'zlab berilgan mazmunga mos savollar tuzishni tavsiya etish orqali muammolarni ko'ra olish, aytilgan faktlardan xulosa chiqarish o'rgatiladi.

3. Tushuntirish, namoyish etish metodi Bu metodning asosiy vazifasi o'quvchilarning axborotni o'zlashtirishini tashkil etishdir. Uni axborot-reseptiv metod deb ham ataladi (retsepsiya-idrok) va unda o'qituvchi bilan o'quvchi faoliyati davom etadi. Bu faoliyat shundan iboratki, o'qituvchi tayyor axborotni turli vositalar bilan beradi, o'quvchilar esa ana shu faoliyatni idrok etadilar va eslab qoladilar. O'qituvchi axborot berishni og'zaki so'z (hikoya), matbuot (darsliklar, qo'shimcha qo'llanmalar)dagi iboralar, ko'rsatmali qurollar va hokazolar yordamida amalga oshiradi.

4. Muammoli bayon qilish metodi. Ushbu metodning mohiyati O'qituvchi muammoni qo'yib, uni o'zi hal qilishi va yechimning ahamiyatini o'quvchilarga tushunarli ziddiyatlar orqali ko'rsatishdan iboratdir.

5. Reproduktiv metod . O'quvchilar ko'nikma va malakalarni egallashi, shu bilan birga, bilimlarni o'zlashtirishning ikkinchi darajasiga erishishi uchun o'qituvchi topshiriqlar tizimi orqali ularning o'zlariga berilgan bilimlarni bir necha marta eslatadi. U topshiriqlar beradi, o'quvchilar esa topshiriqlarni bajaradilar —o'xshash masalalarni yechadilar, namunaga qarab turaydilar

va tuslaydilar. O'qituvchining necha marta va qanday oraliqlarda takrorlashi uning qobiliyatiga, topshiriqning qiyin yoki osonligiga bog'liq.

6. Muammoli boshlash bilan bayon qilish. O'qituvchi yangi bilimlarni bayon qilishni boshlashda muammoli vaziyatni yaratsa, keyin o'quv materialini an'anaviy, axborot usulida tushuntiradi.

Xulosa qilib aytganda akademik litseylarda biologiya fanini o'qitishda integrativ texnologiyalardan foydalanish o'quvchilarning tayanch va fanga oid kompetentsiyalarini rivojlantirishda, nazariy bilimlarini amaliyotga tadbqiq etishida kreativ fikrlashida muhim ahamiyatga ega.

Adabiyotlar:

1. J.O.Tolipova "Biologiyani o'qitishda innovatsion texnologiyalar" Pedagogika oliy o'quv yurti talabalari uchun darslik. Toshkent - "Cho'lpon" – 2011 y.

2. R.A.Mavlonova, N.H. Rahmonqulova, K.O.Matnazarova, M.K.Shirinov, S.Hafizov Umumiy pedagogika - Toshkent. 2018y.

3. Берулова Г.А. Влияние современных информационных технологий на коммуникативные характеристики личности // Гуманизация образования. - Москва.2013 № 6. - С.

4. M. N. Ibodova. Академик лицей ва касб –хунар коллежларида умумий биологияни ўқитишда инновацион технологиялардан фойдаланиш Гармонично развитое поколение-условие стабильного развития, благополучия и процветания общества . Тошкент -2013 й.

5. M. N. Ibodova. Biologiyani o'qitishning interfaol va izlanish metodlari . Pedagog jurnali 2022 y

РЕЗЮМЕ

Ushbu maqolada akademik litseylarda biologiya fanini o'qitishda muammoli ta'lim texnologiyasidan foydalanish haqidagi ma'lumotlar bayon etilgan.

РЕЗЮМЕ

В данной статье представлены сведения об использовании проблемно-образовательной технологии при преподавании биологии в академических лицеях .

SUMMARY

This article presents information about the use of problem-based educational technology in teaching biology in academic lyceums.